

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy I. hasábos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitótér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvadá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem köldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A költségvetés.

Zombor, 1898. január 27.

A költségvetésnek általános vitája nagyon rövid ideig tartott. Két ülés alatt bevégeződött.

Az előadói tisztet ismét Hegedüs Sándor töltötte be. Megnyitó beszéde talpraesett, világos, komoly és sok gondolatot keltő volt.

Mint mindig, ha a budgetvitákat megnyitotta, most már hagyományosan mondható módon, azon volt Hegedüs Sándor, hogy eszméket nyújtson az előadói beszéd után következő vitatkozásnak; táplálékot adjon megfontolt vitatkozásra és magasabb nivóra terelje a parlamentáris diskusszió menetét.

Nem az ő hibája, ha csak a legkritikább esetben követnek; nem az ő hibája, ha a készen nyújtott eszméket fel nem karolták; nem az ő hibája, ha eddigi budgetvitáink a közállapotoknak nem épen a budgettel összefüggő részeire vonatkoznak.

Az előadó ezidei beszédében tárgyilagosan foglalkozott a budget számadataival és struktúrájával. Nemcsak egybeállítását és csoportosításait ismertette, hanem alapos és teljesen objektív kritikával méltatta azt, újból felemlítvén azt az általa mindig hangoztatott elvet, hogy fokozott óvatosságra van szükségünk minden a budget kereten kívül évközben megszavazandó különböző kiadásokkal szemben.

Az a válogatott és mégis igen számos csoportja a képviselőknél, mely a Hegedüs Sándor előadói beszédeinek állandó közönsége és figyelmes hallgatója, az idén is köréje csoportosult és éber figyelemmel hallgatta sok érdekes adalékot és sok figyelemre érdemes intelmet magában foglaló jeles beszédét.

Nem kevesebb figyelem kísérte a nemzeti párt elnökének: Horánszky Nándornak a felszólalását. Pénzügyi helyzetünkkel foglalkozott és a tekintély, melyet magának Horánszky az ellenzék sorában, mint pénzügyi szakember, kivívni tudott, figyelmet szerzett beszédének, mely tisztán a financiai kérdésekkel kívánt foglalkozni. Csak hogy tulságosan sötét színekkel festette anyagi helyzetünket.

A rajzban, melyet pénzügyeinkről nyújtott, csakis árnyék van. Egyetlen fénypontra sem lehet

benne rámutatni. Kínai tus, szépia és aszfalt voltak esetjének színei. Még a fehéret és a szürkét is megvetette, nemhogy a színeknek engedett volna tért. Az ilyen festménynek pedig hinni nem lehet. A hol annyi az erős árnyék, ott okvetetlen kell erős fénynek lennie! A Horánszky által pénzügyeinkről nyújtott képben pedig semmi fény nincsen. Ha végigfestette volna a képet, melyet befejezetlenül hagyott beszédében, az állam tönkreteljesítésével lehetett volna azt csak befejeznie.

Nem oly sötétek a magyar állam pénzügyi viszonyai, mint a minőknek a Horánszky csoportosításai mutatják. Az, a mit, mint a deficit kiküszöbölésére tíz év óta tett intézkedéseket bemutat és a mit károsnak jelez, mindennek mondható, csak károsnak nem.

Vajjon a konverzió, melynek hasznát annyira devalválni igyekeznek, nem javított-e — eltekintve attól, hogy, a mit Horánszky is elismer, a deficitet csökkentette — annyit az ország hitelén, a mennyi beláthatatlanul többet ér az az adósság annuitásának kitolásánál?

Vajjon a fogyasztási adókból való jövedelem szaporítása, vagy a regálejog megváltása nem volt-e hatalmas előrelépés és megváltás az egyenes adók túlzott dédelgetésével szemben és a fogyasztási adókból befolyó bevétel kevésbé reális alapokon nyugszik, mint az egyenes adókból szedett?

Horánszky, el kell ismernünk, igyekezett tárgyilagos lenni és igyekezett bírálatát szakszerűnek tüntetni fel. De azért még sem zárkózhatott el ellenzéki elveitől és ezek adták kezébe a fekete szemüveget, melylyel budgetünk számadatait nézve, közállapotainkat aggodalmat keltőknek látta.

Bizunk benne, hogy a jövő nem neki fog igazat adni.

A néppárt részéről Zichy János gróf szólalt fel, természetesen mentül kevesebbet foglalkozván a költségvetéssel. Annál többet beszélt a keresztény szocializmusról, a felekezetenküliségről és az egyházpolitikai kérdésekről és azért, mert jelenleg „nincs az alkotmányosság életével beanyozva az ország”, nem fogadja el a költségvetést.

A függetlenségi párt szónoka Thaly Kálmán, arra az „elvi” kijelentésre szorított, hogy a párt azért, mert a mai politikai helyzetet „valódi alkotmányosnak nem tekintheti”, az általános

vitában részt nem vesz. Az elvi kijelentést a szélső baloldalon hangot nyert élénk helyesléssel fogadták, a jobboldalon senki sem mondott ellene és senki sem helytelenítette azt.

A vita második napján Polónyi Géza a Thaly kijelentéseit tette magáévá.

A vita berekesztése után pedig, felszólalt Lukács László pénzügyminiszter s alapos érvelésével teljesen megnyugtatta az egész közvéleményt.

Az igazságügyminiszter javaslatai. Négy törvényjavaslatot fog az igazságügyminiszter még a költségvetési vita folyamán a képviselőház elé terjeszteni. Eme törvényjavaslatok közül három kisebb terjedelmű s az egyes bírói elintézésnek némely ügyekben a királyi törvényszékekkel való alkalmazására, a polgárosított határvidéki birtokviszonyok rendezésére s az országos földhitelintézet törvényes privilégiumának a kisbirtokosok földhitelintézetére leendő kiterjesztésére vonatkozik. A negyedik és legfontosabb javaslat pedig a szövetkezetek ügyét fogja szabályozni. A költségvetési vita befejezése után első sorban ezek a törvényjavaslatok lesznek tárgyai a képviselőház tanácskozásainak.

A külföldi címek használata. A külföldi címek használásának kérdésében érdekes elvi jelentőségű határozatot hozott a beltügyminiszter. Alkalmat nyújtott rá a budapesti államrendőrségi főkapitány másodikfokú ítélete, mely a negyedik kerületi kapitány elsőfokú ítéletének helybenhagyásával külföldi díszjelnek engedelem nélkül való használata által elkövetett kihágás miatt pénzbüntetésben marasztalt el egy belvárosi kereskedőt. A miniszter fölmentette az illetőt a kihágás vádjára és jogkövetkezmenyei alól oly megokolással, hogy a kereskedőnek ama cselekménye, hogy a Filöp Bourbon és Braganza herceg által részére adott udvari szállítói címet engedelem nélkül használta, nem foglalja magában a terhére rótt kihágásnak a tényálladékát, mert a legfelsőbb engedelem csak ama külföldi címek elfogadására és használhatására szükséges, a melyeket uralkodók adományoznak; a Bourbon és Braganza hercegi udvari szállítói cím használata által tehát nem volt elkövetendő a kihágás.

Bomlás a délvidéki szerbek közt. A délvidéki szerbek között, mint a „B. H.”-nak újvidéki levelezője jelenti, kitört a bomlás. Gruics dr. és Gavriła szerkesztő, az ismert agitátorok átmennek Szerbiába. Gruics eskütt ellensége volt Brankovics patriarkának s egész sereg röpiratot bocsátott ki a főpap ellen. Most az ellene megindított pöröktől való félelmében átmenekült Szerbiába. Mikor Milán király a minap Belgrádba érkezett, azonnal magánkihallgatáson fogadta Gruicsot és jó hivatalt biztosított neki a szerb állami sajtóirodában. Gavriła dr. a Zasztava szerkesztője legközelebb megváltik a laptól, szintén átmeny Belgrádba s a szerb színházak igazgatója lesz. A két korifeusz távozása szerföltt lehangolta az itteni szerb köröket.

A „BÁCSKA” tárcája.

Predrág és Nenád.

Szerb népköltemény.

Felolvastott a Kisfaludy-Társaság 1897-ik évi december hó 15-én tartott ülésében.

Egy anyóka két fiut nevelget
Rossz években, nyomor, inség mellett,
Guzsajával, dolgos két kezével.
Mind a kettőt nevezi szép névvel:
Predrág s Nenád névre a két gyermek.

Mikor Predrág már a lóra termett
És a kopját ügyesen forgatta:
Öreg anyját csakhamar elhagyta
S rablók közé állt a zöld hegyekbe.

Mig Nenádot anyja csak nevelte —
S bátyját lassan feledé a gyermek.

Hogy Nenád is már a lóra termett
És a kopját ügyesen forgatta,
Öreg anyját ő is oda hagyta
S rablókhoz ment ő is a hegyekbe.

Veltük tartott három évig egyre,
Hős vitéz volt, okos és értelmes,
És a kinek a szerencse kedvez.
Társai őt megtették vezérré.
Három évig őket hűn vezérelé,
Hanem ekkor anyjához sovárgott,
És elébük ily szavakkal állott:
„Ó, társaim, kedves jó barátok!
Bizony én már anyámból sovárgok;
Oszszuk fel a kincseinket rendben
És anyjához ki-ki hazamenjen.”
Társai ezt örömmel hallgatták
S kincseiket mind eléje rakták,
Súlyos, nehéz esküvel kísérve,
Ez fivérre, amaz meg nővérré.
Mikor kincset Nenád is kiönté,
Esküjét im e szavakba önté:

„Ó, társaim, kedves jó barátok!
Nincs fivérem, nővérem, tudjátok, —
De úgy érjen áldás, avagy átok, —
A jobb karom végig elszáradjon,
A jó lovam gebévé rokkanjon,
Éles kardom rágja, marja rozsdá:
Ha ennél itt még több kincsem volna.”
Megosztozván ő s mindannyi társa,
Nenád nyomban felpattant lovára,
S vágatott jó anyja udvarába.

Öreg anyja őt szépen fogadta,
Legjobb étét mind eléje rakta.
Mikor ültek a vacsora mellett,
Nenád halkán ily szavakat ejtett:
„Öreg szülém, édes anyám, lelkem!
Emberekétől miért kell szégyelnem,
Isten előtt tudni örök kárnak,
Mondani azt az én jó anyámnak:
Hogy testvért is mért nem szültél nekem?
Lenne bár fi-, lenne bár nővérem.
Társaimmal mikor osztozkodtam,
Nebéz eskütt esküdöztek sorban,
Ez fivérre, amaz meg nővérré,
Én magamra, fegyverem élére,
Jó lovamnak lábai röptére.”

Mosolyogva szól az anyja erre:
„Ne bolondozz, Nenád, az egekre!
Hiszen testvért szültem én tenéked,
Hiszen Predrág az édes testvéred.
Tegnap vettem éppen a hirt róla:
Zöld erdők közt jár ő kóborolva,
Hős vezéreként rablócsapat élén,
Garevicza rengeteg hegyeségén.”
Kéri anyját most Nenád ekképen:
„Öreg szülém szabj új rubát nekem,
Zöld posztóból, — zöldet, mint az erdő,
Szinre, díszre mely azzal egyenlő.
Hogy keresni menjek a bátyámat,
Teljesíteni a testvéri vágyat.”

Felel neki édes anyja erre:
„Ne bolondozz, Nenád, az egekre!

Elveszted a fejed' bolondjába.”
Hanem Nenád nem hallgat anyjára.
S megteszi, mi neki kedves, drága:
Felöltözik egész új ruhába,
Zöld posztóba, — zöldbe, mint az erdő,
Szinre, díszre mely azzal egyenlő.
S lóra pattan, fölkeresni bátyját,
Teljesíteni nagy testvéri vágyát.

Csöndesen megy, nem kiált a lóra,
Hangot se szól, torkát se csiszolja.
De Garevicz erdejéhez érve,
Mint a sólyom, úgy kiált beléje:
„Garevicza! Kedves, zöld hegyecske!
Egy jó vitézt nem táplálsz, nevelsz-e?
A bátyámat, kit hívnak Predrágnek, —
Egy jó vitézt nem táplálsz, nevelsz-e?
A kivel mint testvér jönnék össze?”

Predrág ül egy zöld fenyő aljában
És iszsa a piros bort javában.
Hogy a Nenád kiáltását hallja,
Társainak azonnal meghagyja:
„Kedves társak! Menjen ki-ki lesre,
És ha jön az ismeretlen erre,
Ne bántások, se ki ne foszszatok,
Hanem élve őt ide hozzátok;
Rokonom lesz, Isten tudja, honnan.”
Harmincz legény talpra áll legottan,
S tiz-tizével megy a leshelyére.

Hogy Nenád az első tizhez ére,
Útját neki egyikök sem állja
S egyikök se rohan a lovára.
A helyett mind nyilaikhoz kapnak.

Szól Nenád a haramia badnak:
„Hagyjatok fel a nyíllal, vitézek!
Oly nagy vágyat egyitek se érzett,
A milyentől szenvedek, sohajtok,
Mely bátyámért engem ide hajtott.”

Nem bántották, ment békén előre.

Ujdonságok.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Szabó Béla szabadtai adóhivatali ellenőrt az alsó-dabasi adóhivatalhoz pénztárosná nevezte ki.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Kardoss Józsefet az ó-becsei adóhivatalhoz adótisztzé nevezte ki.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Völgyi Gusztávot a kaposvári pénzügyigazgatóságához fogalmazóvá nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Gavaldá József, lipót-szentmiklósi kir. járásbírósi díjnokot az újvidéki kir. törvényszékhez irnokká nevezte ki.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a bács-szenttamási magyar dalkör alapszabályait jóváhagyta.

Egy orvos jubileuma. Prigl.-Szent-Ivánról kaptak a következő sorokat: Ritka ünnepeknek lesz részese Parabuty községe a napokban. Vasárnap ünneplő ugyan Parabuty községének közkezdveltségű orvosa, Ivencz Ferenc, orvosi pályájának 40 éves évfordulóját.

Miután Prigl.-Szt.-Iván közönségének is kedves visszaemlékezni az ő egykori feledhetlen orvosára, az is — bár távolból — részt veszen örömeiben. Legjobban véltünk kedveskedni a ma már 62 éves öregnek azzal, hogy néhány adatot teszünk közzé élete történetéből. Ha jól emlékszünk szavaira, 1836-ban született Morvaországban, 1858-ban Bécsben a József-akadémián nyerte orvosi képesítését s azóta 40 éven át szolgálja második és tulajdonképeni hazáját, Magyarországot, versenyezve a honzeretben és hazafiasságban a bennszülött magyar honfitársaival. Katonaorvos volt 1868-ig, majd azután mint magánorvos praktizált Apatinban, 1877-ben megválasztott Prigl.-Szt.-Ivánon községi orvossá, hol annyira megszerették, hogy még ma is kedvesen emlékezik vissza reá a gazdag és szegény. 17 évi szolgálata után Prigl.-Szt.-Ivánról Parabutyra jutott mint községi orvos. Hogy mennyire szerették őt s hogy áldott jószágának mily messze terjedt híre volt, kiténik a következő esetből. Midőn a 400 frtos prigl.-szt.-iváni állásról az 500 frtos parabutyi állásra megválasztott, a prigl.-szt.-ivániai az ő fizetését azonnal felémelték 500 frtra; erre a parabutyiak, jószágának hírére hallva, 600 frt fizetéssel kínálják meg. Erre a prigl.-szt.-ivániai is megszavazták a 600 frt fizetést, mire Parabuty községe azzal felelt, hogy szabad lakást is adott neki s kijelentette, hogy bármit is csinálnak a szent-ivániai, ők mindig tullicitálják őket. Így jutott ő Parabutyra, hol mint a község szeretve tisztelt orvosa lankadatlan buzgósággal űzi humánus lelkének ezerféle jótékonyát. — Részünkről neki, mint aki 40 éve szolgálja e hazát és 35 éve működik Bácsme gyében, tiszteletünk és szeretetünk jeléül, 40 éves orvosi működésének évfordulója alkalmából a legjobb kívánatainkat tolmácsoljuk.

Gyászhir. Egy jó öreg úr hunyt el tegnapelőtt délben városunkban. Bozsóki Karácson Sándor, vármegyénk alispánjának nagybátyja, a ki 1 1/2 év óta lakott Zomborban, költözött el a jobb hazába. Az elhunyt 1848/49-ben honvédszázados volt s nem egy csatát küzdött végig a szabadság védelmében. A szabadságharc leveretése után egy ideig bujdosott, majd a vészes napok elmúltával gyógyszerért nyitott. Legutóbb Temesgyarmaton volt gyógyszerész. Agg korára való tekintetből e gyógytárat 2 év előtt eladta s azután ide költözött Zomborba. Temetése tegnap délután ment végbe általános részvét mellett. A család a következő gyászjelentést adta ki: Id. Karácsony Gyula a saját, valamint a rokonság nevében fájó szívvel jelenti, hogy jó, öreg nagybátyja bozsóki Karácson Sándor gyógyszerész, 1848-as honvédszázados folyó hó 26-án délben, 80 éves korában, jobblétre szenderült. A drága halottat folyó hó 27-én, csütörtökön délután 1/4 órákor fogjuk a halottas házból (Bástya-utca 142. sz.) tetemének a róm. kath. szertartás szerint leendő beszentelése után a szent Rókus sarkterbe örök nyugalomának helyére kísélni. Az engesztelő szent miseáldozat az elhunyt lelki üdvéért folyó hó 29-én délelőtt 1/2 órákor fog a helybeli róm. kath. templomban az urnak bemutatni. Zombor, 1898. évi január hó 26-án. Áldás legyen emlékezetén, s béke honoljon porain!

Hogy Nenád a másik tizhez ére,
Azok is mind nyilaikhoz kapnak,
S szőlő Nenád a haramia-hadnak:
„Hagyjatok fel a nyillal, vitézek!
Oly nagy vágyat egyitek sem érzett,
A milyentől szenvedek, sobajtok,
Mely bátyáért engem ide hajtott.“

Nem bántották, ment ismét előre.

De hogy újabb tiz zsványhoz ére,
Es ezek is nyilaikhoz kapnak:
Feldühödve ront az egész hadnak!
Es tizet a kardjával levágott,
Másik tizet lovával legázolt,
Harmadikat széjjel ütözte-verte,
Kit a vízbe, kit meg a hegyekbe.

Predrág fülét hang tti meg, igyen:
„Nem jó neked, Predrág, űlni itten;
Azért jött az ismeretlen dalja,
Hogy bandádat vérbe-fagyba hagyja.“
Predrág feláll, készülődik balkkal.
Veszi ijját, veszi a nyilakkal,
Es kimegy az országitú lesre,
Fenyő mellől vár az idegenre.
Kilótt nyila, jaj rossz szavára!
Jaj, rossz helyen — a szívet találta!
Mint sólyomé, Nenád jajja hallik,
Felsikoltva lovára hanyatlak:
Ó, vitéz te, zöld hegyek vitéze!
Verjen meg az élő isten érte!
A jobb karod száradjon el menten,
A melyikkel lenyilaztál engem!
A jobb szemed apadjon ki menten,
A melyikkel czélba vettél engem!
Legyen neked oly testvéri vágyad,
Mint az enyém, keresni bátyádat.
A mi fűzött, bajtolt ide engem,
A mi miatt batorul kell vesznem.

Hogy Predrág e szavakat megérti,
Fenyő mellől az idegent kérdi:
„Ki vagy, vitéz? Rokonságod merre?“

Közgyűlés a városnál. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó évi január 31-én délelőtt 10 órákor a városbába nagytermében rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Polgármesteri jelentés. 2. Belügyminiszteri rendelet, melylyel Valter Nándor újonnan megválasztott városi tanácsnok járandóságának megállapítására vonatkozó közgyűlési határozat jóváhagyatik. 3. A honvédelmi miniszterium leirata a polgári loavató bizottság megalakítása tárgyában. 4. Vukicsevits Péter városi tanácsnok kérvénye nyugdíjaztatása iránt. 5. A felső kereskedelmi iskola felfügglő-bizottság tagjainak megválasztása. 6. A városi tanács előterjesztése a távollévő állításkötelesek nyomozására pubatoló bizottság megalakítása iránt. 7. A városi faiskola és a közutak fásításáról alkotandó szabályrendelet. 8. A baromfiaknak fertőző betegség elleni védekezéséről alkotandó szabályrendelet. 9. Szintgyi bizottság jelentése az 1898—99. szini idényre kiirt pályázat eredményéről. 10. A zombori gör. kel. szerb egyházköztség kérvénye az új tanító-képezde után birtokváltozási százálek elengedése iránt. 11. Úzv. Agothai Józsefné kérvénye néhai férje után özvegyi nyugdíj és illetve nevelési pótlék megállapítása iránt. 12. Cselyuszká János városi rendőr nyugdíjának megállapítása. 13. Szabolcs vármegye felirata a községek hatáskörébe utalt állami adóbehajtás és azzal kapcsolatos teendőknek a községek hatásköréből állami kezelés alá vétele iránt. 14. Zolyom vármegye közönségének atirata az 1848. évi vívmányok 50 éves évfordulójának megünneplése tárgyában. 15. Zemplén vármegye közönségének atirata a honvéd-hadapród-iskolába folyamodó törvényhatósági alkalmazottak fiainak tandíjkezdvevényben részesítése tárgyában. 16. Konyovits Pál adótitst fizetési előleg iránti kérvénye. 17. Bikár Vazul adópénztárnok kérvénye fizetési előleg iránt. 18. Pestalits József negyedmester kérvénye fizetési előleg iránt.

Új orvos Csonoplán. Csonoplán községi orvossá dr. Schön Géza, szabadtai gyakorló orvos választott meg.

Jutalomjáték. Reviczky Etelnék, a társulat kedvelt primadonnájának vasárnap lesz a jutalomjátéka. Szinre kerül a „Cigánybáró“, a melyben Reviczky a Szaffi szerepét játssa.

Bucsu-fellépés. Kende Paula, szintársulatunk naivája, a napokban megvált a társulattól. Utoljára holnap, szombaton, Ehegaraynak, a nagy spanyol dráma-írónak „A folt, amely tisztít“ c. legújabb színművében lép fel.

Farsangi dal- és táncestély. A zombori iparos dalárda folyó évi február hó 5-én (szombaton) a „Vadászkürt“ szálloda összes termeiben saját pénztára javára nemzetközi világ postával egybekötött farsangi dal- és táncestélyt rendez. Műsor: 1. „Hymusz az éjhez.“ Beethovenól. Előadja a dalárda vegyes-kara. 2. „Egy tanító keservei.“ Tréfas hármás. Előadja a dalárda 7 tagja. A magánrészt éneklí Gruda Pál ur. 3. Felolvasás. Tartja Trischler Károly ur. 4. „A négy lengyel zsidó.“ E. Neumannól. Bohózatos férfinégyes. Előadja: Pinkeles (Haasz Gyula), Jeteles (Scherer Antal), Isak Scholem (Herczenberger Ferenc), Moses Hersch (Gruda Pál). Zongorán kíséri Csermák József ur. 5. „Kuplék.“ „Kukta kisasszony“ operettből. Éneklí Koch Anna kisasszony. Zongorán kíséri Csermák József ur. 6. „Viharban.“ Dürnertől. Előadja a dalárda férfikara. — Belépti díj személyenként 1 frt. Családjegy három személyre 2 frt 50 kr. Karzati tölhely 1 frt. Felülfizetések közönnel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók: Szigeti István, Kollár József és Zsámokréthy Aladár urak kereskedéseiben. A zenét Herczenberger Sándor zenekara szolgáltatja. A kik tévedésből meghívót nem kapnának, de arra igényt tartanak, forduljanak az iránt Szigeti István alelnök urhoz. Kezdete esti 8 órákor.

Eljegyzés. Eiszele György, m. kir. posta- és táviratbizt., eljegyezte Bozsánszky István tekintélyes polgár leányát, Mariska kisasszonyt.

Jótékonyág. Szalay József, Parabuty község jegyzője, fiának születése alkalmából 100 frtot adományozott a községbeli szegények között leendő szétosztásra.

Vérző Nenád így válaszol erre:
„Sohse kérdezd; mért azt tudakolni?
En általam nem fogsz házasodni.
Hivnak engem nevemen Nenádnak,
Fia vagyok egy szegény anyának,
Van testvérem, kit hívnak Predrágnek,
Azt keresem az édes bátyámat,
Hej, ez a vágy űzött ide engem,
Hej, e miatt kell batorul vesznem.“

Összejejt Predrág e szavakra,
Íjjat, nyilat a földre hullatva;
Majd a sebzett ifjút átölelte
S a lóról a fötre leemelte.

Ó, testvérem! Így kell ismernem rád!
En vagyok a testvérbátyád, Predrág,
Jaj, ki borsz-e gyógyulni sebedből?
Hadd szaggassam róla ingedet föl,
Hogy gyógyítsam, tépést kössek rája.“

Vérző Nenád így felel szavára:
„Ó, te vagy hát? En szivem testvére!
Hála égnek, hogy láttalak végre,
Hogy a vágyam beteljesíttem.
Nem lehet a sebet kihavernem;
Most már folyhat, elfolyhat a vérem.“
Ezt mondotta és lelkét kiadta.

Jajgat Predrág: „En édes testvérem!
Felragyogott napom te, az égen,
Milyen hamar leáldoztál nékem!
Zöld kertemnek bazsalik virága,
Alig fészlő szirmaid nyílása
Milyen hamar fordult hervadásra!“

Es övéből kését előrántja
S markolatig önszívébe mártja —
S Nenád mellé holtan dól a pástra.

Dömötör Pál.

Egy tanító sikere. Csonopláról írják: Csonoplán a mult évben megdresedett egy II—III. osztályu németajku osztálynál a tanítói állás; helyettesnek Angyal Béla csonoplai kaplán lett megválasztva, ki eddig bámulatos eredményt mutatott fel. Ugyanis Csonoplán eddig a németajku I. osztályban a magyar betűket nem tanulták a gyermekek csakis a német betűket s azokból is csak a kis betűket végezték el, a II-ikban pedig a nagy betűket. Angyal Béla hely. tanító tehát elkezdte a II-ik osztályban a magyar betűket ismertetni s ma január 20-án már befejezte a II. osztályllyal a magyar kis és nagy betűket és pedig úgy, hogy a gyermekek folyékonyan olvasnak magyarul. A német nagy betűket a II. osztályllyal befejezte már december 20-án, és a III. osztályllyal a magyar nagy betűket — kik taval a II-ik osztályban csakis a kis betűket tanulták — szintén december 20-án már befejezte. Tehát a mit eddig a II-ik osztály 2 éven át oly nehezen bírt elvégezni, azt Angyal kaplán elvégezte velük 3—4 hónap alatt. Ez bámulatos eredmény s mégis ha egy lelkész néha beleszó a tanító urak metódusába, azt szokták mondani: E mit! ön nem ért a tanításhoz! De még sokkal bámulatosabb eredmény az, a mit a számtan tanításánál felmutatott e három hónap alatt! Ugyanis a II. osztályban 30—100-ig, a III. osztályban pedig 100—1000-ig haladtak a gyermekek mind a három alpműveletben, mit azonban csakis egy számjeggyel tanultak szorozni és osztani még a III-ik osztályban is, miről főt. Lajtai iskola-látogató urnak elég alkalma volt meggyőződni, midőn ezen iskolát meglátogatta. S mit végzett Angyal ur a számtanból eddig? A II. osztályllyal már befejezte 30—100, sőt azon tul is mind a négy alpműveletet; a III. osztályllyal pedig elvégezte 10—1000-ig, sőt ha tetszik tiz—husz ezerig is szintén mind a négy alpműveletet (elméletileg és gyakorlatilag) és pedig nem csak egy, hanem több (2—3—4) számjeggyel is szoroznak és osztanak a gyermekek hibátlanul. E mellett nem mulasztotta el a többi tantárgyakat sem, sőt azokból is sokkal többet végzett 3 hónap alatt, mint az előző tanító urak a mennyit végeztek egész éven át.

Hangverseny és táncmulatság. Herche Albert „Apatini sörsernokhoz“ címzett vendéglőjében, bajai ut 7. sz., folyó évi február hó 1-én esti 8 órai kezdettel polgári hangverseny és táncmulatságot rendez a helybeli önkéntes tűzoltó-egylet zenekara.

Színhazi műsor. Szombaton, január 29-én: Folt, a mely tisztit. Vasárnap, január 30-án: Reviczky Etel jutalomjátékául: Cigánybáró. Hétfőn, január 31-én: Piro bugyelláris. Kedden, február 1-én Ivánffy felléptével: Becsület. Szerdán ugyanazzal: Rómeo és Julia. Csütörtökön, február 3-án: Pillangó esata. Szombaton február 5-én: Orpheus. Vasárnap, február 6-án: Nögrádyne jutalomjátékául: 47-ik cikk.

Közgyűlés az I-ső önszegélyző szövetkezetnél. Vetttik a következő meghívót: A „Zombori I-ső önszegélyző szövetkezet“ folyó évi február 20-án délelőtt pont 9 órákor saját helyiségében rendes közgyűlést tart, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Közgyűlési elnök választása. 2. Igazgatósági jelentés a mult forgalmi évről. 3. Szamadások megvizsgálása, a forgalom kimutatása és ezek jóváhagyása. 4. Igazgató, igazgatósági tagok és a felfügglő-bizottság felmentvényének megadása. 5. A XIII. ciklus törzsbeteinek mikénti kiízetése és a nyeremények felosztása, a felfügglő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása. 6. A XVIII. ciklus megnyitása. 7. A kiléptet és lemondott igazgatósági tagok választása (alapsz. 51. §.). 8. A felszerelések megbecsülésére kiküldendő ötös bizottság választása. 9. Netáni indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés előtt 3 nappal az igazgatóságnak írásban beadandók, később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. Az 1—5. ponthoz a szövetkezetnek csak régi tagjai szólhatnak, a 7., 8. és 9. pontban foglaltakhoz pedig az új ciklus tagjai is befolyhatnak. Egyben az igazgatóság ezennel közbírré teszi, hogy a XIII. ciklus 1897. évi december hó 31-én feloszlott és annak kiízetése folyamatban van. Ennélfogva a kereskedelmi törvény 249. §-a és az alapszabályok 33. §-a értelmében felszólítottak mindazok, kiknek ezen és az előző években feloszlott ciklusokból bámi igény nyel bírnak, követelésüket 1898. december 31-ig érvényesítsék, miután annak elmulasztása esetén mindennemű igényeik az alapszabályok 27. §-a értelmében elvűlnek. A mérleg-kimutatás az egylet helyiségében betekinhető.

Táncmulatság. Prigl.-Szt.-Iván ifjusága f. hó 29-én a kaszinó termeiben táncmulatságot rendez, melyre a n. é. közönséget meghívja a rendezőség. Kezdete esti 8 órákor. Belépti díj: személyjegy 1 frt, családjegy 2 frt.

Gazdasági népies előadások. A „Zentai Gazdakör“ és az adai m. kir. földmives iskola tantestűlete által rendezett gazd. népies előadások kiváló eredménnyel és nagy érdeklődés mellett folynak. Január 15-én Kiss István, földmiv. iskolai kertésztanító a szőlőtermelésről és Novoszel János gazdaköri titkár a selyemtenyésztésről Felsőhegyen; január hó 16-án Zentán Tóth Lajos, gazdaköri elnök a gazdasági előadások céljáról, Szabó Sándor, városi állatorvos az állatok ragadós betegségeiről és azoknak gyógykezeléséről; január 23-án O-Kanisán Lukácsy Imre, földmiv. iskola igazgató a talajművelésről és vetésforgásról, Tóth Lajos, gköri elnök a gazdák társulásának tídvös voltáról; Martonoson Berger K. Lajos, földmiv. iskolai tanár az állattenyésztésről, Kovács Géza, közs. tanító a baromfitenyésztésről; Adán Kiss István, kertésztanító a szőlőtelepítésről és Novoszel János, gköri titkár a selyemtenyésztésről tartottak igen sikertült és látogatott előadásokat.

Táncfűzérke Ó-Sztapáron. Ó-Sztapár község olvasó egylete — mint levelezőnk írja — folyó hó 22-én saját pénztára javára táncfűzérkét rendezett, mely oly fényesen sikerült, hogy a nagy számban résztvevő idegenek kételkedni kezdtek, vajjon nem-e vitte a vasút őket más községbe? — Midőn azonban meggyőződtek arról, hogy csakugyan a rémes hírnevű Ó-Sztapárbán vannak, annyira megörűltek e községnek a civilizáció terén való haladásának, hogy még másnap este is alig tudtak a gyöngyöző borral telt poharak csengésétől kísért cigányzenétől megválni. A mulatság tiszta jövedelme összesen 66 frt. Felülfizettek: Jankovics Dusan és Szimics Dragutin, Jagodina 2—2 frt. Milits Szvetozár Ó-Sztapár 1 frt. Popovits Miliszáv, Varsányi Simonyi József kir. csendőrfőhadnagy, Sztankovics Borivoj, dr. Stangl Sándor, Schnepf Antal urak 50—50 kr. Összesen 7 frt 50 kr.

A „Pesti Napló“ pályázata. A „Pesti Napló“ néhány hónappal ezelőt 1000 korona pályadíjat tűzött ki egy az állami hivatalnoki kar helyzetét tárgyzó cikksorozatra. A pályázat eredményét a „Pesti Napló“ január 23-ik száma közli, mely szerint a pályadíjat dr. Keleti Ferenc és dr. Detre László nyerték meg. Bennünket közelebbről érdekel a pályázat, amennyiben a 29. sz. és „Minden szolgálat csak annyit ér, a mennyibe került“ c. jellegű munkának lapunk munkatársa Gál Lajos topolyai kir. aljegyző a szerzője, kinek munkáját szép dicsőréttel tünteti ki a „Pesti Napló“. Munkatársunknak a sikerhez annál is inkább gratulálunk, mert ő távol a központtól, minden segédforrás nélkül méltan örülhet a dicsőréttnek, mikor oly kiváló régi szakírók, mint dr. Detre László és dr. Keleti Ferenc voltak a versenytársai. Birjuk a szerző ígérését, hogy a megdicsőért pályamunkából néhány cikket lapunkban közzé fog tenni, a melyekre előre is felhívjuk a közönség, különösen pedig az érdekeltektől tisztviselőktől figyelmét.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara ülése. A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1898. évi január hó 31-én (hétfőn) délután 4 és fél órákor a kamarai székház termebe ülést tart a következő tárgyszorozattal: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag küldése. 2. Előzői jelentések. 3. Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. 4. Interpellációk és indítványok. 5. A kereskedelemügyi miniszter ur 74,761. számú leirata, a kamara 1898. évi költségvetésének jóváhagyásáról. 6. A kereskedelemügyi miniszter ur 77,827. számú leirata a kamara 1896. évi jelentésére vonatkozólag. 7. A kereskedelemügyi miniszter ur 79,229. számú leirata, melylyel véleményezésre megküldi Hmvásárhely város által a kéményseprési ipar gyakorlásáról alkotott szabályrendeletet. (Az iparosztály javaslatával.) 8. A kereskedelemügyi miniszter ur 79,400. számú leirata a szegedi ipari szakiskola részére megajánlott összeg kiutalása ügyében. (Az elnökség javaslatával.) 9. Az aradi kamara átirata a bányaművelési akadályok elhárítása végett tett fölterjesztés pártolását. (Az elnökség javaslatával.) 10. Szeged város tanácsának átirata a női kereskedelmi tanfolyam támogatása ügyében. (Bizottsági javaslat.) 11. Bács-Bodrogh vármegye alispánjának átirata a megyei betévkönyvtartás szabályrendelet módosítása ügyében. (Az iparosztály javaslatával.) 12. A bács-almási főszolgabíró átirata a jankováci ipartestület alapszabályainak véleményezéséről. (Az iparosztály javaslatával.) 13. Ugyanazon főszolgabíró átirata a bács-almási ipartestület alapszabályainak véleményezéséről. (Az iparosztály javaslatával.) 14. Ipartanács tagok választása. 15. A kamara 1897. évi zárszámadásai.

Marhasó-áruda. A bódásági marhasó-áruda betöltése végett a zombori pénzügyigazgatóságnál február hó 28-án irasbeli versenytárgyalás tartatik. A pályázati kérelmek 140 frt biztosítékkal február 28-án délelőtt 9 óráig nyújthatók be.

Dalestély Kulán. A „Kulai iparos dalárda“ 1898. évi február hó 5-én a Spiller-féle vendéglőben táncal egybekötött alapszabályszerű dalestélyt rendez. Műsor: 1. Dürrner: „Viharban“. 2. Zsacskovszky E.: „Magyar népdalok“. 3. Zöllner: „Tánc“. 4. Szini K.: „Bordal“.

Harminckét új csendőraltsízt. A szegedi kertületi csendőraltsíztanban vigan voltak szombaton a csendőrök. A próba csendőr-tanfolyamot e napon sikerrel fejezték be az iskolába berendelt újoncz csendőrök. Harmincketten voltak, mind sikerrel állották ki a próbát s mindnyájan elő is léptek csendőraltsízteké a csinos, válogatott legények. Ma már sokat ki is vezényeltek az új állomáshelyükre.

Óriási szerencsétlenség. Csonoplán a mult vasárnap este óriási szerencsétlenség érte Kopping Konrádot. Mig ugyanis ő távol volt a Mezőgazdasági Egyesületben, melynek tagja, azalatt tűz ütött ki nála az istállóban; hogyan keletkezett a tűz, azt még ma sem tudni, mert a házban senki sem volt. Minthogy azonban a lovak alatt lévő szalma nedves volt, az nem éghetett el, hanem csak füstölgött s így az óriási füstben 5 drb szép fiatal ló benn fulladt. Midőn a házigazda este 9 órákor haza jött az egyetlen s bement az istállóba, mind az 5 drb ló egymáson fektűt megfulladva. A kár meghaladja az ezer forintot.

Tűz. Habt Pál b.almási lakosnak a batárban összerakott buzaszalmája mult héten d. u. 3 órákor kigyulladt és 30 frt értékben leégett. Biztosítva nem volt. Ember vagy állat élete nem veszélyeztetett. A szabadkai csendőrrőzrő kinyomozta, hogy Kriksz Mátyas b.almási lakos melegedés céljából gyújtott tüzet a szalma közelében, s az vigyázatlanságból attól gyulladt ki. A beismerésben levő tettest a b.almási kir. járásbírósnál feljelentették.

Üdvözet. Üdvözlöm, fiatal barátom, üdvözlöm, ma, életének legboldogabb napján...

— Bocsánat, méltóságos uram, még csak holnap lesz az esküvőnk.

— Tudom, fiatal barátom, tudom!

Az orleansi szűz. Asszony: Itt van, Mari, egy szinbázjegy és tiz krajcár. Üljön föl ma este a lóvonatra és nézze meg az Orleansi szűzet.

Szobaleány: De, nagysága kérem, honnan tudjam én, hogy melyik lóvonaton ül az a kisasszony?

DÖMÖTÖR PÁL NÁL.

(Pohárhoz kötött szavak.)

— 1898. jan. 22. —

Vendéglátó jó barátunk, szives házigazdánk, kit a szó szorosabb értelmében is így nevezhetünk, az ő okosan gondolkodó agyának a megvilágítása mellett, nemes keblének a mélységéből, irodalmi kincséből egy egész kötésre való gyöngyöt hozott fel az imént — felköszöntőjében.

Az oldott kévénel is oldottabban hullottak azok szét s peregetek a vendégkoszoru minden irányában. Gyűjthettünk belőlük eleget.

En is fogtam fel a gyöngyszemek közül egyet-kettőt, néhányat.

A fenkölt érzésű és költői szárnyalásu gondolatok, melyek ezekben a fényességekben foglalkva, az én felköszöntéseimnek is bőseges szellemi táplálékot fognak nyújtani, több időre is, hogy el ne vessem a sulykot, mondom: a legközelebbi napfogatkozásig.*)

*) 1898. január 22-en is napfogatkozás volt.

Veszek egy ilyen gyöngy-szemét a kezembe s nézem azt, szabályosan kimért gömbölyűségét, ékességét s a mig arról gondolkodom, mennyi gyötrelem kell ahhoz, mig a gyöngy-kagyló egy ilyen hasonló gyöngyöt kiizad, mig a költő-gazda azokat pazarul is szórogatja, feltűnik nekem a gömböcske egyik pontján, milyen élénk táncot jár rajta a viláosság, a rezgő sugarak egész rajával.

Képzetemben, erre az elpergett s általam felfogott gyöngyre, ez a szó van írva: barátság.

Nem azokról a barátokról akarok én ezuttal szólni, a kiknek előmlő embonpointje köré a kordát szorosabbra most akarja vonni a római szent atya. Mondhatnék ugyan ez ellen is valamit, de nem teszem. Hiába! bölcs pápa! áldását is birom a tenyeréből; hallgatok. Forrjon azért inkább a mások feje, erjedjen a mások kovásza.

Hálásabb dolognak kínálkozok nekem inkább arról a barátságról szólni, a mely azóta, hogy az emberek társadalomba verődtek, azóta, hogy a régi római költők és szónokok énekeltek és beszéltek de amicitia, a maga fenségese mivoltában időlen-időközön át jegecesedve, a gyémántnál is közzörtültebben áll előttünk — sok esetben.

Boldog is az az ember, a kinek a szívét a barát érzésék is dagasztják, mert mindig marad hátra ezekből az érzések közül valami megnemesítő. Minden esetre ez az érzés maga is állandóbb, mint az, melyet a szerelem nyújt, gyűjt, s állandóbb, maradandóbb az az öröm, melyet a barátság szerez, mint az, melyet a rang, szerecsse hoz magával, kínál. A barátság a balsors sújtásában is több vigaszt ad, mint bárki, bármi más. Derűre hangulását pedig mindannyian éreztük, mi is, kiknek a lantot pöngetni nem adák az istenek, kik chopini áriákat nem zenghetünk az öblös hangszereken.

Megvallom, nagy lelkiéptélemre szolgált ugy közelebb, a Szondy Mátyas barátunk vendégszeretetéről bires házbán, valamint ma, ennél a ma fölöttünk itélkező, bennünket elmarasztaló másik főbírónál lévő, tehát amannak és emennek a barátságos összejövetelnek is a látása, a mikor az osztó igazság mérlegénél együtt működő Themis-papok, éltkön a közkedveltségben álló főpapjakkal, a hazai igazságszolgáltatásban egy phalanxban fáradozó bajnokok, procal negotiis, saját tüdőlésükre összejönnek, barátkoznak, egymás jó társaságában felütlnek.

Nagyon helyes ez így uraim; bár minden hivatalos körben így parkodnának megkönnyíteni egymásnak a munka terhét, felváltani könyvvel a nehezét.

Mert nagyon nehéz dolog ám azt az egyes bírói hivatal betölteni, a melyet Dömötör Pál királyi táblabíró vezet, lát el írás- és szóbelileg. Elolvadni is elég az általa letárgyalandó perek kifüggesztett jegyzékét, hát még kifürkészni a perekből az igazságot. Tudja ezeket az, a ki járt azon a tornácón, a mely visz az ő hivatalos helyiségéhez, a melyben fel van állítva az ő curulis széke. Az igazgatótan, türelmetlenül várakozóknak, az igazságot szomjuhozóknak a nevedek nagy számát elégti ő ki nap-nap után, adván suum cuique. Acél idegzet kellene ehhez az ernyesztő munkához, ennek a szizifusi dolognak sokáig való elbírásához. Csak időnkénti föl-ütléssel lehet kibírni, hogy a feszített húr ne pattanjon.

Mikor a bíró lekasztja s a szegre felakasztja a tógát, a pap a sekrestyében leveszi és elteszi a biretumot, stólat, a katoná lebillenti a dücsök csákót, akkor válnának is egyformán társadalmi emberekké, hol nem a hivatás, rang, hanem a közművelődés tartsa erősen az uralmát.

Távol akarok én esni minden tanitástól uraim, akkor a mikor magam is sokban rászorlok arra; föl-ösleges dolog is volna ez, a tényekkel szemben.

Inkább akarok e helyütt én is csak az általuk kijelölt barátságos ösvényen járni s ezen alkalommal, minden idők és életkörülmények által, tehát jó és balsorsban kipróbált jó barátomhoz fordulni pobaram egész tartalmával, a kiről bátran elmondhatom, hogy honores non mutaverunt mores.

Mindjárt kimagyarázom magamat. Szives vendéglátónknak még albiró, többet mondok, már fiatal jogász korában (mert most már nagy jogász) megvolt az a veleszületett, megtartott jó szokása, hogy szinültig töltött poharakban nem tört semmiféle aljat, hátralékot, tehát a poharak közt is mindig bizonyos mores tudott tartani, mondjuk magyarul: olyan rendet, hogy mikor teltüljenek, mikor csendüljenek s mikor ürüljenek azok, mikor öntünk azokba gondolatot, mikor nem és e tekintetben rendszeren olyan ügyesen vezette a tárgyalást, hogy jól is esett ki az eljárása, melynek ezuttal is szabadon alvethetjük magunkat.

Mert hát, igen tisztelt uraim, a mi költő barátunk maga sem tagadja, hogy ő ugy is mint ilyen s ugy is mint afféle magyar ember (annélkül, hogy a mértékletesség erényen csorbát, foltot ejtene) jó társaságban, szives barátkozás között szivesen megissza a jó bort. Az indokolás rövid, egyszerű: mert a bor, bor.

No, tartsa is meg az Isten benne továbbra is ezt a helyes itélő tehetőséget és helyes alapokra fektetett barátkozási hajlamait, utánzóndó jó tulajdonságait!

Adjon az Isten máskor is, ma is, pár nappal Pál fordulása előtt, a családi élet megénekelő költőjének, a messze földön híres és szép szerb népballadák gördülékényen erőteljes lefordítójának, jobban mondva azoknak a magyar talajba gondos áttöltőjének, igazságszolgáltatásunk egyik kiünőségének, nem a régi, hanem az új, modern táblabíróknak, mindannyiunk szives-kedves jó barátjának olyan hosszú életet, hogy láthassa sokáig az alkotásait, gyönyörködhessek azokban.

Teljek öröme nőben, lantban, gyermekben, az igazságos és bölcs itélkezés dörgő hangoztatásában s mindezek mellett, mondjuk gyakran, — olykor, gyakorta — elvétve, a derűs barátkozásban is. Ebben soha se legyen Pálnak fordulása, ellenkezőleg mindig tudja azt Pál, mit kaszál s legyen neki az ivásban, hogy soha meg ne árton, mindig a segítségére maga szent Ivo.

Vértesi Károly.

Közzgazdaság.

Szőlőtrágyázási kísérletek.

A magyaróvári növénytermelési kísérleti állomás a már 1895-ben megkezdett szőlő trágyázási kísérleteket a mult évben is folytatta, főleg homoki szőlőkben, miután

az előző év tapasztalatai szerint a homoki szőlőkben várható legbiztosabban siker a műtrágyák alkalmazásától. A kísérlet tárgyául három párhuzamos parcella szolgált: 1. trágyázatlan, 2. foszforsav és kálium, 3. foszforsav, kálium és nitrogénnel trágyázott. Es pedig a 2-es tábla kapott 200 kg. szuperfoszfátot, 100 kg. kén-savas kálit, illetőleg egy része 250 kg. 38%-os kálit vagy 450 kg. kainitot; a 3-as parcella a fentiekben kívül 100 kg. chilisalétromot.

A kísérlet megejtetvén 19 helyről érkezett be használható jelentés, a melyből az tűnik ki, hogy a mindhárom anyaggal megrágyázott parcellákon a kísérlet igen kedvező eredményt szolgáltatott. Es pedig a szuperfoszfát és káival trágyázott parcellákon 10 kísérlet közül 8-ban a terméstöbbllet 50—250 kg. szőlő; a chilisalétrommal is trágyázott parcellákon 11 kísérlet közül 8 helyen volt a terméstöbbllet 200 kgmon felül s ezek közül 3 esetben 500 kgmon is felül, a miből teljes hártározottsággal kitűnik, hogy homoki szőlőkben csak ugy érhetünk el sikert, ha mind a három tápanyaggal trágyázunk, miután azok mind a háromban szükölködnek.

A trágyázás jövedelmezőségének kiszámításánál a vízben oldható foszforsav kilóját 23 krral, a chilisalétrom és kén-savas kálium métermázsáját 12 frttal számítva, a holdankénti költség, a vasutról való elfuvarozással együtt 34 frtra tehető. Feltéve már most, hogy a fűrterméstöbbllet meghaladja a 300 kgmot, a trágyázás még az esetben is jelentékenyebb jövedelmet szolgáltatott, ha a fűrt métermázsája 20 frttal értékesíthető vagy ennél csekélyebb, mihez járul még a trágyázás utóhatása, a mi különösen szőlőknel szintén jelentékenyebb lehet, a mint az idevágó s már közölt kísérletekből kitűnik, s így joggal mondható el, hogy a műtrágyafélék okserű alkalmazásával módunkban van homoki szőlők jövedelmezőségét igen tetemesen fokozni.

Kötött talajon is végeztetett trágyázási kísérlet, de csak három helyen. Miután az adatok nem elegendők levonására, a kísérletek ez idén is folytatva lesznek, s az adatok jövő évben kerülnek közlés alá.

Szerkesztői üzenetek.

S—y E—l. Sajnos, nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ekkéit díjazhatnánk. A tiszteletpéldány tévedésből maradt el. Ujból való megindítása iránt intézkedtünk!

G—v István, Turia. A kérdéses hír beküldőjét nem nevezhetjük meg.

G. K. Kis-Szeben. Kedves levelét megkaptuk. Fogadja őszinte üdvözlötinket Levél megy.

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ.

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

RITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

227. sz.

kg. 1898.

Pályázati hirdetés.

Sztanisics községben tisedesbe jött községi rendőrzetűi állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állással kapcsolatos fizetés évi 400 frt készpénz, mely a községi pénztárból utólagos havi részletekben folyósítatik.

A szabályszerű egyenruházattal az alkalmazott rendőrzetű sajátjából tartozik magát ellátni, mig a szükséges fegyverzetet a község látja el.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy életkorukat, erkölcsi magaviseletüket, testi épség és egészségi állapotukat, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt, saját kezűleg irt folyamodványukat **folyó évi február hó 15-ig** alulírott községi előljárásságnál annál inkább nyújtsák be, mert később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Megjegyeztetik, hogy kiszolgált katonai altisztek és a m. kir. csendőrségnél szolgálatban állott egyének előnyben részesülnek.

Sztanisicson, 1898. január 20-án.

2—1

A községi előljárásság.

29. szám.

bir. 1898.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 13513/1897. számú végzése által dr. Thurszky Zsiga zombori ügyvéd által képviselt Volits Szeván ó-sztopári lakos javára Milin Gávra lalityi lakos ellen 1120 frt 65 kr tőke, ennek 1897. évi október hó 1-ső napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 42 frt 57 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 2310 frtra becsült kender, egy 8 lőreájú cséplőgép, birka, koci, ló, buza, zab, sertés stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 8187/1897. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Lalitony alperes lakásán és szállásán leendő eszközésére 1898. évi február hó 7-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a veuni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódvágághon, 1898. évi január hó 20-án.

Váczy János,

kir. bir. végrehajtó.

A zombori első önszegélyző-szövetkezet mérlege 1897-ik évről.

V a g y o n				T e h e r			
Pályázati szám				Pályázati szám			
84	Váltókban		306947 62	95	XIII-XVII. ciklus tőke (törzsbefizetések)	287811	10
104	Felszerelések értéke	194 48		31	VI. ciklus után fel nem vett (per alatti) nyeremény	60	—
	10% értékesítkése	19 45	175 03	60	X. " " " " " " " "	17	96
67	Szövetkezeti ház 1896. év végévi értéke	17351 11		61	XI. " " " " " " " "	434	60
103	Tartalékalap 1896. év végévi	2699-52		62	XII. " " " " " " " "	271	60
44	VII. ciklus után elévült nyereménye	114-26		63	XIII. " " " " " " " "	1403	50
45	VIII. " " " " " " " "	57-98			XIII. " " " " " " " "	796	02
47	IX. " " " " " " " "	646-62			XIII. " " " " " " " "	2539	29
	Az ezen 3518 frt 38 kr utáni 6% kamat	211-10			XIII. " " " " " " " "	2841	—
67	A szövetk. kis ház eladása után befolyt	500—			XIII. " " " " " " " "	5126	26
	Az alapszabályok szerint a tiszta nyereményből 1%	168-13	1698 09		XIII. " " " " " " " "	5858 12	
	Készpénzmaradvány		9165 28		XIII. " " " " " " " "	175 03	6033 15
				72	XIV. " " " " " " " "		1183 20
					XIV. " " " " " " " "		1385 10
					XIV. " " " " " " " "		656 —
					XIV. " " " " " " " "		3108 69
					XIV. " " " " " " " "	4410 37	4235 34
					XIV. " " " " " " " "	175 03	1061 30
				83	XV. " " " " " " " "		577 —
					XV. " " " " " " " "		2185 58
					XV. " " " " " " " "		3032 45
					XV. " " " " " " " "		1015 80
				94	XVI. " " " " " " " "		632 36
					XVI. " " " " " " " "		2044 20
					XVI. " " " " " " " "		1004 —
				96	XVII. " " " " " " " "		788 75
					XVII. " " " " " " " "		1085 22
				85	1898. évre visszszámított kamatok		
				75	1896. évről fennmaradt	11 48	611 48
					Adó 1-97. évi nyereményből	600 —	
			331940 95				331940 95

Zomborban, 1897. évi december hó 31-én.

TÁRCZAY MÓR s. k.
igazgató.

VÉCSEY KÁROLY s. k.
könyvelő.

SCHLACHTER JÓZSEF s. k.
pénztárnok.

Jelen szabályszerűen felülvizsgált mérleget helyesnek találtuk. Zombor, 1898. évi január hó 18-án.

Raab Béla s. k.

Heincz Kálmán s. k.

Malesevits Miklós s. k.

Butkovits József s. k.

Hoffmann Károly s. k.

f e l á g y e l ő k.

HERCHE ALBERT

APATINI SÖRGSARNOKA
ZOMBORBAN, bajai-utca 7. szám alatt.

Ajánlja a vidéki vendégek szives figyelmébe

jó ételek és kitűnő italokkal
ellátott

VENDÉGLŐHELYISÉGÉT
oleszó szobaárrakkal.

KITŰNŐ HÁZIKOSZT KAPHATÓ.

Ugyanitt levő hentes-üzletében
naponként friss disznóhús, kolbász és töltelék
kapható.

**A vendéglő udvarán nagy felszer a vidéki
kocsik részére.**

**A legjobb és legellentállóbb
élősvény**

a Maclura aurentiaca országok narancsa, kemény tövisű, sűrűn bokrosodik, gyorsan fejlődik, a nyul nem ragja, a rovar nem bántja és azon előnye is van, hogy a levelei selyembogár etetésére épen úgy használható, mint az eperfa levelei. Alkalmas szőlőkert, udvar, legelő és utak bekerítésére. Egy éves gyökeres csemeték ezre 6 frt, válogatott 8 frt, kétévesek 12 frt, három évesek 16 frt, ezen alul 15 százalékkal drágább, tízezeren felül ezrenként 1 korona árleengedés.

Alma vadonc:

szép alanyok, tavaszi és nyári nemesítéshez. Kétéves 4 frt 50 kr, egyéves 2 frt 50 kr ezre, tízezeren felül vételnél ezre 1 kornával olcsóbb; **körte vadonc:** kétéves ezre 5 frt 50 kr.

Kapható: **RÁCZ GYÖRGY**
„Jolánföldi” szőlőtelepe és kertészetében KULA,
6-2 Bácsmegeye.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint üzletünkben legjobb minőségű ideai termésű

narancs, citrom és malagaszó

kapható a következő áron:

7 darab narancs 10 kr.

7 darab citrom 10 kr.

1 kiló malagaszó 90 kr.

Tisztelettel

Engel és Goldstein,

fűszer-, csomago- és rövidáru kereskedők
ZOMBORBAN.

*-8

Pályázat.

Dautován (Bács megye) lemondás folytán a IV. V. és VI. róm. kath. magyar ajkú, vegyes osztályú tanítói állás megüresedvén, arra **folyó évi február 15-ig** pályázat hirdettek. Javadalmazása: 1. a mindennapi tanításért 375 frt; 2. az ismétlő iskola tanításért 25 forint, mely összegek előleges havi részletekben a község pénztárából fizetettek; 3. különálló szabadlakás, mely all két szoba, konyha, éleškamra és egy istállóból; 4. a lakáshoz osztott kert. Pályázhatnak férfitanók és övönök is, azonban az utóbbiak csak oly kikötéssel, hogy az övönö megválasztása ideiglenesen csak a folyó iskolai év végéig lesz érvényes, azontul a megválasztott saját sorsáról gondoskodni köteles és tanítani fogja az I-ső vegyes osztályt. A pályázók szabályszerűen felszerelt kérvényüket a dautovai r. kath. iskolaszékre címezve főtisztelendő Maison Mihály ker. esperes urhoz Rigyicára (Bács megye) küldjék.

Kelt Dautován, 1898. január 4.

Dobozy János,

plébános, iskaszék. elnök.

2-2

Házeladás.

Bánát külvárosban, szivaci-uton lévő Zsulyevits Mihály tulajdonát képező lakház, 403 □ öl beltelekkel szabad kézből eladó.

Bővebbet

Józits Gyula,

városi gazd. intéző.

3-2

16. szám.

bv. 1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszék 116058/1897. számú végzése által dr. Bauer Ignác budapesti ügyvéd által képviselt Weisz és Fleischmann budapesti cég javára Merkl Ádám, Magdolna és Obert-Thorn Antal hódászgi lakosok ellen hátr. 95 frt tőke, ennek 1896. évi február hó 5-ik napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 41 frt 50 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 859 frt 30 kr-ra becsült szobabutor, férfi nadrágok, férfi kabátok stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverésnek a 8277/1897. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Hódászghon alperesek üzletében leendő eszközésére 1898. évi február hó 5-ik napjának délelőtti 10 órája határidővel kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladottnak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódászghon, 1898. évi január hó 20-án.

Váczy János,

kir. bir. végrehajtó.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

A zombori m. kir. pénzügyigazgatóságtól.
39. szám.

I. 1898.

Árverési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium 1897. évi december 28-án 105265. szám alatt kelt rendelete alapján a törvényhozás utólagos jóváhagyásának feltétele mellett az államkincstár tulajdonát képező Bács-Bodrogh megyei Uj-Palánka községben fekvő és az ottani 352. és 355. számú tőzökönyvekben felvett alább felsorolt ingatlanok Palánkán az ottani kir. adóhivatal helyiségében **folyó évi február hó 4-én reggeli 9 órakor** kezdődő nyilvános szóbeli árveréssel el fognak adatni és pedig:

1. a volt munkafogház vagy kádárak cseréptetőzettel, szilárd falakra, 14 szobával, 274 □ öl belsőséggel 1000 frt;

2. a volt főköfogház, felszer és 2 kamarával, 214 □ öl cserfakkal beültetett belsőséggel 600 frt;

3. a volt raktárori két szobájú lak, szilárdfalú, cseréptetőzettel, egy külön pince és istálló, 169 □ öl belsőséggel 400 frt kiküldési árban, esetleg ha az egyes részletekre elfogadható ígéretek vagy ajánlatok nem tétetnének, a most felsorolt 1., 2. és 3-ik részlet együttesen 2000 frt kiküldési árban. Árverezni kívánók a kiküldött pénzügyi tisztviselő kezeihez kezdetével a kiküldött pénzügyi tisztviselő kezeihez készpénzben vagy allampapirokban letenni tartoznak.

Írásbeli zárt ajánlatok 50 kros bélyeggel, a kiküldési ár 10%-át tevő készpénz avagy értékpapír csatolásával, valamint azon záradékkal ellátva, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri s magát ezeknek aláveti, folyó évi február hó 2-áig alulírt kir. pénzügyigazgatóságnál, azontul pedig csak az árverés napján reggeli 8 óratól 9-ig az árverésre kiküldött tisztviselő kezeihez Palánkán a kir. adóhivatalnál adhatók be.

Elkésve beadott és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A részletes árverési feltételek alulírt kir. pénzügyigazgatóságnál (földszint 8. számú szobában), valamint Palánkán az ottani kir. adóhivatalnál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zombor, 1898. évi január hó 13-án.

Kovács,

p. ü. igazgató h.

3-3

311. szám/kg. 1898.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Elhalálozás folytán megüresedett bács-almási községi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek, miert is felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaitok hozzám 1898. évi február hó 8-ig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező folyamodványokat tekintetbe venni nem fogom.

A községi jegyzői javadalmazás áll:

1. Természetheni szabad lakás.

2. 900 frt készpénzfizetés.

3. 3/4 telekföld és 455 □ öl szőlő haszonélvezete, mely ingatlanok után az adót a községi jegyző fizeti.

Bács-Almás, 1898. évi január hó 21-én.

VOJNITS MÁTÉ,

főszolgabíró.

3-2

XXI

Egy

Vukics helyettes díjazás immár és teszt kéri ny követke

Te lást érde hely ad gárment évi febr sági ice rozattal hó 1-től szerint 1898. é ki, s emm latához díjjogost meg, s értelméb eddig él azaz osz az ilyen a fentle folyóva

Eg Péter t kadatlat város ar ennek f urnak é ügybu javaslat állapít tés vagy köztü 33 pénztár ezen ki vagysis c. rovat vetésbe

Je m. kir. b György Majd Pál és

No utassai meg e rögtön tengerbe ide s to lázni, m Porföld des kör szibériá

Ké vihar d lehetet E ság voi felvilág egész v a hóval azonban akadása azon ré fennaká több má sabb íge

A legité, álltaval beu usz kel kiú elkészít azon tá njsággá kertüló jesen e